

משנה

המשנה מלמדת דין מנחה שיש לה יותר ממתייר אחד, ופיגל רק בחלק מהמתירים:

פיגל בקומץ – בהקטרת הקומץ חשב לאכול את השירים חוץ לזמנם ולא בלבונה – אך בהקטרת הלבונה לא חשב מחשבת חוץ לזמנו, או שפיגל בהקטרת הלבונה ולא בהקטרת הקומץ, שפיגל בעבודת חצי המתיר, רבי מאיר אומר, זהו פיגול, ותייבין עליו – על אכילת השירים ברת, וחקמים אומרים, אין בו ברת עד שפיגל בכל המתיר, בקומץ ובלבונה. ומוזרים חכמים לרבי מאיר במנחת הומא ובמנחת קנאות, שאף אם פיגל רק בקומץ, שהוא פיגול ותייבין עליו ברת, שכן הקומץ לבדו הוא המתיר, שאין בהן לבונה. שתי החלות הבאות בשבועות, יש להן שני מתירים, דהיינו שני הכבשים שמקריבים עמהן שלמי ציבור. ולחם הפנים, מתיריו הם שני זביכי הלבונה.

אם שחט אחד מן הכבשים על מנת לאכול את שתי החלות למחר, או הקטיר את הלבונה שבאחד מן הזביבין לאכול את שני הסדרים של לחם הפנים למחר, רבי מאיר אומר, פיגול ותייבין עליו ברת, וחקמים אומרים, אין בו ברת עד שפיגל בכל המתיר. שחט אחד מן שני הכבשים של שלמי ציבור של שבועות לאכול ממנו למחר, הוא פיגול, שפיגל במתיר שלו (אחת מעבודותיו), ותיבין – הכבש השני בשר, שכן לא פיגל במתיר שלו. ואם שחט לאכול מהבירו למחר, שניהם בשרים, שאף כבש לא נתפגל בעבודת המתיר שלו.

גמרא

הגמרא מבארת באיזה אופן נחלקו רבי מאיר וחקמים: אמר רב, מחלוקת רבי מאיר וחקמים היא באופן שנתן – הקטיר את הקומץ בשתיקה – בלא מחשבת פיגול ואחר כך הקטיר את הלבונה במחשבה – במחשבת פיגול, או שהקטיר את הלבונה בשתיקה ואחר כך את הקומץ במחשבה, כלומר שאת חצי המתיר הראשון הקטיר בשתיקה ובשני פיגול, אבל אם נתן את הקומץ במחשבה ואחר כך את הלבונה בשתיקה, דברי הכל פיגול, שכן כל העושה על הדעת הראשונה שלו הוא עושה, וכשהקטיר את חצי המתיר השני בשתיקה, כונתו היתה על דעת מה שחשב בחצי המתיר הראשון, ונמצא שהקטיר כל המתיר במחשבת פיגול. ושמואל אומר, עדיין הוא מחלוקת – גם כשהקדים מחשבה לשתיקה, נחלקו חכמים על רבי מאיר, ולדעתם לא פיגל.

הגמרא מקשה על רבי יתיב – ישב רבא וקאמר לה להא שמעיתא – ואמר שמועה זו, שרב אמר שמוזרים חכמים כשהקדים מחשבה לשתיקה. איתיביה – הקשה לו רב אהא בר רב הונא לרבא מברייתא, במה דברים אמורים שאם פיגל בעבודת הקומץ פיגל את הקרבן, והוה רק בקמיצה ובמתן כלי ובהילוך, שאין בלבונה עבודות כאלו והקומץ הוא כל המתיר, (אבל) כאשר בא לו הכהן להקטרה, אם נתן את הקומץ בשתיקה ואת הלבונה במחשבה או את הקומץ במחשבה ואת הלבונה בשתיקה, רבי מאיר אומר, פיגול ותייבין עליו ברת, וחקמים אומרים אין בו ברת עד שפיגל בכל המתיר, בקומץ ובלבונה. מסיים רב אחא, קתני מיהא – מכל מקום שנינו 'נתן את הקומץ במחשבה ואת הלבונה בשתיקה', ושנינו שפליגי בזה רבי מאיר וחקמים, ולא כדברי רב שאמר שלא נחלקו בזה. מתרצת הגמרא: אומא – אמור שכוונת הברייתא ובכך נתן את הלבונה בשתיקה מעיקרא – מקודם, שפיגל בקומץ אחר שכבר נתן את הלבונה בשתיקה, ואם כן חצי המתיר הראשון קרב בשתיקה והשני במחשבה.

דוחה הגמרא את התירוץ: שתי השובות בדבר – יש שתי דחיות לתירוץ זה, החדא – דחיה אחת, דתיינו קמייתא – לפי תירוץ זה, האופן השני 'את הקומץ במחשבה וכבר נתן את הלבונה בשתיקה' הוא עצמו האופן הראשון 'את הקומץ בשתיקה ואת הלבונה במחשבה', ומדוע הובא פעמיים. ועוד דחיה, התיניא – הרי שנינו

בברייתא אחרת במפורש 'את הקומץ במחשבה ואחר כך את הלבונה בשתיקה', ולכן אין לומר שכוונת הברייתא שכבר נתן את הלבונה בשתיקה לפני הקומץ. מתרצת הגמרא: תרנמא – העמיד וביאר רב הנינא את הברייתא שמדובר בשתי דיעות – בשני כהנים, שאחד הקריב קומץ במחשבה ואחר כך הקריב חבירו לבונה בשתיקה, שבוה סוברים חכמים שאינו פיגול שכן אין לומר שהקריב את חצי המתיר השני על דעתו הראשונה, שהרי כהן אחר הקריבו.

עבודת יום כפור כשירה רק בכהן גדול. ומערב יום הכפורים היו ממנים לו סגן, כדי שאם ימות הכהן הגדול או שיארע לו פסול, ישמש הסגן תחתיו (וינא ב.). ונאמר בעבודת יום כפור (ויקרא טו א) 'זבאת יבא אחרן אל הקדש, בפר בן בקר' וגו', שמביא פר לחטאת ונותן מדמו בקודש הקדשים, וכן בהיכל על הפרוכת שבין קודש הקדשים, וכן על קרנות המזבח הפנימי וכן על טהרה של מזבח הפנימי (ויקרא טו ד-ט).

ואם מת או נפסל אחר ששחט את הפר ולפני שהכניס את דמו, יש הסוברים (וינא מט) ש'בפר' משמע אף בדמו של פר, ואין צורך שיביא הכהן השני פר ממש אלא די שיביא דם פר והיינו דם הפר שהביא הכהן הקודם, ויש הסוברים ש'בפר' משמע דווקא פר, וצריך הכהן השני להביא פר חדש.

הגמרא מקשה עוד על רב: תא שמע, במה דברים אמורים שאם פיגל במתנה אחת של דם, פיגל את הקרבן אפילו לרבנן, והוה רק בדמים הניתנין על המזבח התיצון, שבהם די במתנה אחת להתיר את הקרבן, ולכן המפגל במתנה הראשונה, פיגל בכל המתיר, אבל בדמים הניתנין על מזבח הפנימי, כגון ארבעים ושלש מתנות של קרבנות יום הכיפורים, ואחת עשרה מתנות של פר בהן משות, ואחת עשרה של פר העלם דבר של ציבור, שאם חיסר אחת מהן לא כיפר, וכל מתנה היא רק חצי מתיר, אם פיגל בין בראשונה –

בכל מתנות קודש הקדשים ובין בשניה – או בכל מתנות הפרוכת ובין בשלישית – או בכל מתנות המזבח הפנימי, רבי מאיר אומר, פיגול ותייבין עליו ברת, אף שלא פיגל בכל המתיר, וחקמים אומרים, אין בו ברת עד שפיגל בכל המתיר. מסיימת הגמרא: קתני מיהא פיגול בין בראשונה בין בשניה ובין בשלישית, שפיגל במתנות קודש הקדשים ונתן את האחרות בשתיקה. ואף בזה פליגי חכמים על רבי מאיר. וכי תימא – ואם תאמר לתרץ שהקא נמי מדובר בשתי דעות, ולזה אין לומר שעשה על דעתו הראשונה, הניחא – אפשר אמנם לתרץ כך למאן דאמר 'בפר' ואפילו בדמו של פר, שהכהן השני ממשך לעבוד עם דם הפר הראשון, אלא למאן דאמר בפר ולא בדמו של פר, שהכהן השני צריך להביא פר חדש ולתת את כל המתנות מחדש, והמתנות שנתן הכהן הראשון אינן כלום, אם כן מאי איכא למימר – איך נבאר את הברייתא שנחלקו חכמים על רבי מאיר אף אם פיגל בראשונה ולא בשניה, שהרי אין להעמיד בשתי דעות.

מתרצת הגמרא: אמר רבא, הכא ברייתא במאי עסקינן, כגון שפיגל בראשונה ושתק בשניה ופיגל בשלישית, דאמרינן – שבאופן זה אנו אומרים, שאי סלקא דעתך – אם עולה על דעתך שכל העושה, על דעת ראשונה הוא עושה, אם כן מיהדר פיגולי בשלישית למה לי – מדוע היה לו לחזור ולפגל במתנות המזבח הפנימי, הרי היה יכול לסמוך על דעתו במתנות קודש הקדשים. אלא ודאי זה מוכיח שלא עשה על דעתו הראשונה, ואם כן מתנות הפרוכת קרבו כהלכתן, ופיגל רק בחצי מתיר.

דוחה הגמרא: מתקוף לה רב אשי, מידי שתק קתני – האם שנינו בברייתא שמדובר כך, ששתק וחזר ופיגל, הרי לא שנינו כך.

מתרצת הגמרא באופן אחר: אלא אמר רב אשי, הכא במאי עסקינן, כגון שפיגל בראשונה וגם בשניה ושתק בשלישית, דאמרינן, אי סלקא דעתך שכל העושה על דעת ראשונה הוא עושה, אם כן מיהדר פיגולי בשניה (ובשלישית) למה לי – מדוע היה לו לחזור ולפגל בשניה, הרי היה לו לסמוך על דעתו שבראשונה. אלא ודאי מוכח שלא עשה על דעתו הראשונה, ומתנות המזבח הפנימי קרבו כהלכתן, ופיגל רק בחצי מתיר.

58 רבי מאיר אומר, פגול ותיבין עליו פרת, והכמים אומרים, אין
 59 בו פרת עד שיפגל בכל המתיר. נמצא שגם בעבודה שאינה מתרת
 60 צריך לפגל בכל המתיר. מתוך רבא: אומר ליה רבא, מי פגרת –
 61 האם טובר אתה שהלחם פתנור קדוש – מתקדש, אין זה כר, אלא
 62 שחיטת הכבשים מקדש ליה – מקדשתו, והכא לקדש פגא
 63 להתיר דמי – כשם שבעבודה הבאה להתיר צריך לפגל בכל המתיר,
 64 כך בעבודה הבאה לקדש וכבשי עצרת צריך לפגל בכל המקדש
 65 ושני הכבשים. ואין ראה שצריך לפגל בכל המתיר גם בעבודה
 66 שאינה מתרת.
 67 מתיב – הקשה רב שימי בר אשי לרבא, שנינו (פסחים א.) שהשוחט
 68 קרבן פסח על מנת שיאכלוהו ערלים, הקרבן פסול, אך השוחט
 69 שיאכלוהו גם מולים וגם ערלים, כשר. ושנינו (שם טו) אחרים
 70 אומרים, הקדים מולים לערלים – שחט סימן ראשון שיאכלוהו
 71 מולים, וסימן שני על מנת שיאכלו ממנו אף ערלים, פשר שכן
 72 בשניהם חשב למולים, הקדים ערלים למולים – בסימן הראשון חשב
 73 לערלים ובשני למולים, פסול שכן בראשון לא חשב למולים. מבאר
 74 רב שימי, וקיימא לן – ומקובל בידינו דבחיצי מתיר פליגי – הפוסל
 75 בסיפא הוא רבי מאיר, שלדעתו פוסלים בחצי מתיר (סימן אחד), אך
 76 לדעת חכמים אין פוסלים בחצי מתיר. נמצא שלדעתם אף בשחיטה
 77 שאינה מתירה ולא מקדשת צריך לפגל (או לפסול) בכל המתיר.
 78 מתוך רבא: אומר ליה רבא, מי פגרת שהדס כבר פצואר הפקמה
 79 קדוש, אין זה כר, אלא דם, ספין השחיטה מקדש ליה, ואם כן
 80 השחיטה מקדשת והכא לקדש להתיר דמי.
 81 הגמרא מקשה על דברי ריש לקיש: תא שמע, שנינו (לעיל ע"א), במה
 82 דברים אומרים שהמפגל בקומץ לבדו, פיגל, זהו רק בקמיצה ובמתן
 83 כלי ובהילוך. מאי לאו – האם אין מדובר בהילוך דהקמחה –
 84 הולכת הקומץ להקטירו, ונמצא שאף לחכמים די לפגל בהולכת
 85 הקומץ. מתרצת הגמרא: לא, זהו הילוך דמתן כלי – הולכת הקומץ
 86 לחיתו בכלי, שעבודה זו אינה בלבונה, והקומץ הוא כל המתיר.
 87 מקשה הגמרא: אי הכי – אם כן, דברי התנא 'מתן כלי ובהילוך',
 88 'בהילוך ובמתן כלי' מיפעי ליה – היה צריך לומר, שכן הילוך מתן
 89 כלי קודם למתן כלי. מתרצת הגמרא: תא לא קשיא, תני הכי – שנה
 90 כך בברייתא, 'בהילוך ובמתן כלי'.
 91 מקשה הגמרא: להלן בברייתא שנינו 'כא לו להקמחה'. אך אם
 92 'הילוך' הוא הילוך מתן כלי, הרי 'כא לו להולכה' מיפעי ליה, שכן
 93 אחר מתן כלי יש הולכה להקטרה. מתרצת הגמרא: תא לא קשיא,
 94 בין דהולכה צורך דהקמחה, היא, לכן קרי – קורא לה התנא
 95 'להקמחה', רבא לו להקטרה' בנותו' בא לו להולכה להקטרה'.
 96 מקשה הגמרא: אלא מה ששנינו להלן בברייתא 'נתן את הקומץ
 97 בשתיקה', הרי 'הילוך' את הקומץ בשתיקה מיפעי ליה, שהרי
 98 מדובר כאן בהולכה להקטרה ולא בהקטרה. מסיקה הגמרא: קשיא
 99 – קשה על ריש לקיש, שכן משמע ש'הילוך' שבו די לפגל בקומץ הוא
 100 הולכה להקטרה.
 101 אם שחט אחד מכבשי עצרת על מנת לאכול חצי זית מחלה אחת
 102 למחר, ואת הכבש השני על מנת לאכול חצי זית מהחלה השניה
 103 למחר, מכשיר רבי (לעיל ד.) את הכבשים והחלות. הגמרא דנה במי
 104 שהקטיר קומץ מעט מעט, ובכל פעם חשב לאכול עוד קצת מהשירים
 105 למחר: אם הקטיר מהקומץ כשיעור שומשום – קצת ממנו על מנת
 106 לאכול מהשירים כשיעור שומשום למחר, ושוב הקטיר קצת על מנת
 107 לאכול עוד קצת למחר, וכך עשה עד שפגלה קומץ פולו – שהקטיר
 108 כולו כך, וכן בלבונה הקטיר' על פעם קצת במחשבה לאכול קצת
 109 מהשירים למחר, נחלקו רב הפדא ורב המנוא ורב ששת, שחז –
 110 אחד מהם אומר שזוהו פיגול, וחד אומר שהקרבן פסול אך אינו
 111 פיגול, וחד אומר שהקרבן פשר.
 112 שואלת הגמרא: לוימא – האם יש לומר שמאן דאמר פיגול טובר
 113 כרבי מאיר שמופגלים בחצי מתיר, ולכן כאן אף שלא פיגל בכל
 114 הקומץ יחד, פיגל, ומאן דאמר פסול טובר כרבנן, שהמפגל בחצי

1 מקשה הגמרא: והא' בין בראשונה בין בשניה' וכו' קתני – שנינו,
 2 שפיגל רק פעם אחת. מסיקה הגמרא: קשיא – תירוצן רב אשי,
 3 שתירץ שפיגל פעמיים, קשה.
 4 הגמרא דנה בסברת רבי מאיר בברייתא (ע"א): אומר מר, רבי מאיר
 5 אומר, אף המפגל רק בראשונה, פגול ותיבין עליו פרת. מקשה
 6 הגמרא: מכדי – הרי פרת לא מתיבין עד שיקרבו כל המתירין של
 7 הקרבן, דאמר מר בברייתא, נאמר בפיוגול (ויקרא טו ז) 'לא ירצה'
 8 ובקרבן כשר (שם כב טו) 'ירצה', ולומדים בגזירה שוה שבהרצאת פשר
 9 – כאופן בו מתקבל קרבן כשר לרצון לה' כך אופן הרצאת פסול –
 10 קביעת קרבן פסול כפיגול, כלומר מה – כשם שבהרצאת קרבן פשר,
 11 אינו כשר עד שיקרבו כל המתירין שלו, אף בהרצאת קרבן פסול
 12 אינו מתפגל עד שיקרבו כל המתירין של העבודה שנתפגל בה. ואם
 13 כן, האי פר יום כפור בין דחשיב בה מחשבת פיגול בפנים – בקודש
 14 הקדשים, פסליה – פסלו, וכי מדי – כאשר הוא מזה דם פסול
 15 בהיכל, כאילו מיא בעלמא הוא דקא מדי – מים סתם הוא מזה.
 16 נמצא שלא קרבו כל מתירי העבודה (והזאות), והיאך אמר רבי
 17 מאיר שפיגל.
 18 מתרצת הגמרא: אומר רבה, אכן אם הוזה מדם פסול, לא פיגל, אך
 19 משכחת לה – מוצא אתה שפיגל באופן שהקריב ארבעה פרים
 20 וארבעה שעירים – שפיגל בדם בפנים, ונשפך שאר הדם, והביא פר
 21 ושעיר אחרים והוזה על הפרות, ונשפך שאר דמו, והביא אחרים
 22 והוזה על הקרנות, ונשפך דמו, והביא אחרים להזאות שטריו של
 23 מזבח. נמצא שכל פר ושעיר קרבו כל מתיריו.
 24 תירוצן נוסף: רבא אמר, אפילו תימא שמדובר בפר אחד ושעיר
 25 אחד, מכל מקום מתנות ההיכל לפגול מרצי – נחשבות לענין שלא
 26 יצא הקרבן מידי פיגול, ואינן כמים.
 27 הגמרא מקשה על הברייתא לעיל (ע"א): שנינו שבעבודת הפר
 28 והשעיר יש ארבעים ושלש מתנות, והתנאי בברייתא אחרת
 29 ארבעים ושבע. מתרצת הגמרא: לא קשיא, תא – התנא הראשון
 30 סבר במאן דאמר מערבין את דם הפר והשעיר למתנות הקרנות,
 31 והן ניתנות מהדם המעורב, והא' – השני סבר במאן דאמר אין
 32 מערבין לקרנות, ונותנים ד' מתנות מדם כל אחד, ונמצאו ד' מתנות
 33 יתירות.
 34 מקשה הגמרא: והתנאי בברייתא אחרת ארבעים ושמונה. מתרצת
 35 הגמרא: לא קשיא, תא – תנא זה סבר במאן דאמר שפיכת השירים
 36 של הדם על יסוד המזבח החיצון מערבין – מעכבת, ולכן השפיכה
 37 נמנית במנין המתנות, והא' – התנא ששנה מ"ו מתנות סבר במאן
 38 דאמר שירים לא מערבין ולא מנה את השפיכה.
 39 שנינו (ע"א) שהמפגל בקומץ לבדו, לא פיגל לדעת חכמים.
 40 אך בקמיצה ושאינה בלבונה די לפגל בקומץ, שכן זהו כל המתיר.
 41 הגמרא דנה בפיוגול בהולכת הקומץ: איפעיא להו, פיגל בהולכה
 42 של הקומץ, מהו הדין לחכמים. אומר רבי יוחנן, הולכה בקמיצה,
 43 ופיגל, וריש לקיש אומר, הולכה בהקמחה, וצריך לפגל גם בהולכת
 44 הלבונה.
 45 שואלת הגמרא: בשלמא – מובן הדבר לריש לקיש, שכן איכא נמי
 46 הולכה ללבונה, והקומץ הוא חצי מתיר, אלא לרבי יוחנן, מאי
 47 מעמא שאין צריך לפגל בלבונה. משיבה הגמרא: אומר רבא, קככר
 48 רבי יוחנן, כל עבודה שאינה מתרת, כגון הולכה שאינה מעכבת
 49 את היתר הקרבן, עבודה חשובה היא לפגל עליה בפני עצמה, ואין
 50 צריך לפגל ביכל המתיר, שכן אין ההולכה 'מתיר', ולכן אין כח
 51 לעבודה אחרת (וכהולכת לבונה) לעכב את הפיוגול.
 52 מקשה אביי לרבא: אומר ליה אביי לרבא, הרי שחיטת אחד מן
 53 הכבשים של עצרת, דעבודה שאינה מתירתה ו-מתרתה היא, שכן
 54 הוריקה היא המתיר, ומכל מקום פליגי בה רבי מאיר וחכמים,
 55 ולדעת חכמים צריך לפגל בכל המתיר, דתנן לעיל (ע"א) שחט אחד
 56 מן הכבשים במחשבה לאכול את שתי החלות למחר, או הקטיר
 57 אחד מן התיבין של לחם הפנים לאכול את שני הסדרים למחר,

משנה

40 המשנה שלפנינו מבארת את דין מחשבת פיגול על הקטרת הקומץ
41 והלבונה: תקומץ את המנחה וחישב שקומצה על מנת לאכול כזית
42 משיריה למחר, לאחר זמן אכילתו, או שקמץ על מנת להקטיר
43 קומצה למחר, אף שחולק רבי יוסי על חכמים לענין הקומץ על מנת
44 להקטיר את הלבונה למחר, וסובר שאין לו דין פיגול. בכל זאת מודה
45 רבי יוסי בזה - בקמץ על מנת להקטיר את קומצה למחר, שהיא
46 פיגול גמור, ותחייבין עליו כרת.
47 הקומץ את המנחה על מנת להקטיר את לבונה למחר, בזה נחלקו
48 רבי יוסי וחכמים, שרבי יוסי אומר, פסול מדברי חכמים, ואין בו
49 כרת, שמן התורה אין בו פסול כלל. וחכמים אומרים, פיגול גמור
50 הוא ותחייבין עליו כרת. אמרו לו חכמים לרבי יוסי, מה שינה זה -
51 מדוע נשתנה דין המנחה מן הזבח, שבזבח אם שחט בהמה על מנת
52 להקטיר האימורים למחר, הרי זה פיגול גמור. ומדוע במנחה
53 כשקמצה על מנת להקטיר הלבונה למחר, לא יהיה לו דין פיגול
54 גמור. אמר להן רבי יוסי לחכמים, חילוק יש בדבר, שהזבח דמו
55 ובשרו ואימוריו אחד הם, שכולם מן הזבח, ולכן מועיל מחשבה
56 בשעת עבודת אחד מהם על עבודה אחרת. ומה שאין כן לבונה,
57 אינה חלק מן המנחה.

גמרא

59 שנינו במשנה: הקומץ את המנחה על מנת לאכול את השיריים או
60 על מנת להקטיר את קומצה חוץ לזמנו, מודה רבי יוסי בזה שהוא
61 פיגול.
62 שואלת הגמרא: למה לי למיתנא - מדוע הוצרך התנא לומר
63 שמונה רבי יוסי בזה - בקומץ על מנת לאכול השיריים או על מנת
64 להקטיר הקומץ חוץ לזמנו.
65 מיישבת הגמרא: משום דקא בעי למיתנא סיפא - שהיה בדעתו
66 להביא בסוף המשנה את מחלוקתם של רבי יוסי וחכמים, לענין
67 הקומץ על מנת להקטיר לבונה למחר, שרבי יוסי אומר פסול,
68 ואין בו כרת, שאינו פיגול גמור. ומהו דתימא - וכיון שהיה עולה
69 על דעתנו לפרש דטעמא דרבי יוסי משום דקפכר אין מפגלין
70 בנחצי מתיר - שכאשר חישב מחשבת פיגול להקטיר חוץ לזמנו רק
71 חצי מתיר, אינו פיגול. וכיון שהלבונה אינה אלא חצי מתיר, שהרי
72 אין השיריים ניתרים באכילה אלא לאחר הקטרת שניהם, הקומץ
73 והלבונה, לכך אם חשב להקטיר רק את הלבונה חוץ לזמנו אינו
74 פיגול, ולפי טעם זה אפילו רישא נמי - גם בדין הראשון, שקמץ על
75 מנת להקטיר הקומץ חוץ לזמנו, יסבור רבי יוסי שאינו פיגול, שהרי
76 הקומץ גם כן אינו אלא חצי מתיר.

הדרן עלך כל המנחות

פרק שני - תקומץ את המנחה

37 פרק זה עוסק בדין מחשבת פיגול במנחות ובזבחים, בשעת אלו
38 מהעבודות פוסלת המחשבה, ועל אלו ממעשי הקרבת המנחה
39 שחשב לעשותם שלא כדין מועילה המחשבה.

המשך ביאור למס' מנחות ליום שיש עמ' ב

15 מסיקה הגמרא: אלא מאן דאמר פיגול, דיבר לדברי הכל - לדעת
16 רבי מאיר וחכמים ורבי, וכן מאן דאמר פסול דיבר לדברי הכל ומאן
17 דאמר כשר לדברי הכל.
18 מבארת הגמרא את טעמיהם: מאן דאמר פיגול לדברי הכל, קפכר
19 שדרך אכילה ככך לאכול מעט מעט ודרך הקטרה ככך להקטיר
20 מעט מעט, ונמצא שהקטיר כדרכו במחשבה לאכול כדרכו חוץ
21 לזמנו, ופיגול. ומאן דאמר פסול לדברי הכל, קפכר (אין) שדרך
22 אכילה ככך ואין דרך הקטרה ככך, ולכן הוויא לה - הרי היא
23 במנחה שלא הוקטרה, שהיא פסולה. ומאן דאמר כשר לדברי
24 הכל, קפכר שדרך הקטרה ככך ואין דרך אכילה ככך, והקטיר
25 כדין ללא מחשבה פוסלת.
26 שנינו (א) דין מי שקמץ על מנת להקטיר לבונה למחר. הגמרא דנה
27 במקטיר קומץ על מנת להקטיר לבונה למחר: אמרי

1 מתיר, הקרבן פסול, ומאן דאמר כשר סובר כרבי (לעיל ד), שאם
2 פיגול בחצי מתיר בכל פעם, כשר, שאין החצאים מצטרפים.
3 משיבה הגמרא: ממיא - מאין לנו לומר כך, דלמא - שמה עד כאן
4 לא קאמר רבי מאיר התיב שמפגלים בחצי מתיר אלא באופן דחישב
5 מחשבת פיגול בשיעורו - בהקטרת שיעור הקטרה שלם, דהיינו כל
6 הקומץ יחד, אבל הלא, הלא חישב בשיעורו, אלא בכל פעם חישב
7 בהקטרת שיעור שומשום, לא פיגול. ועד כאן לא קא אמרי רבנן
8 התיב שפסול אלא באופן דלא חישב ביה כבוליה - בכל המתיר,
9 אלא רק בחצי מתיר, אבל הלא, הלא חישב ביה כבוליה מתיר - בכל
10 הקומץ והלבונה, הכי נמי דפגיל - אכן פיגול. ועד כאן לא קא אמר
11 רבי התיב שכשר אלא באופן דלא הדר מלייה מאותה עבודה -
12 שאת חצי הכזית שחשב עליו בשחטת הכבש הראשון, לא השלים
13 לכזית, אבל הלא, הלא הדר מלייה מאותה עבודה - שבסך הכל חשב
14 על כזית, הכי נמי דפסיל.